

KIELITIETEEN ELEKTRONINEN SANASTO: Hankkeen esittelyä

Sirpa Leppänen
Jyväskylän yliopisto
Kielten laitos/ englanti
sleppane@cc.jyu.fi

Sanastohankkeen taustavoimat

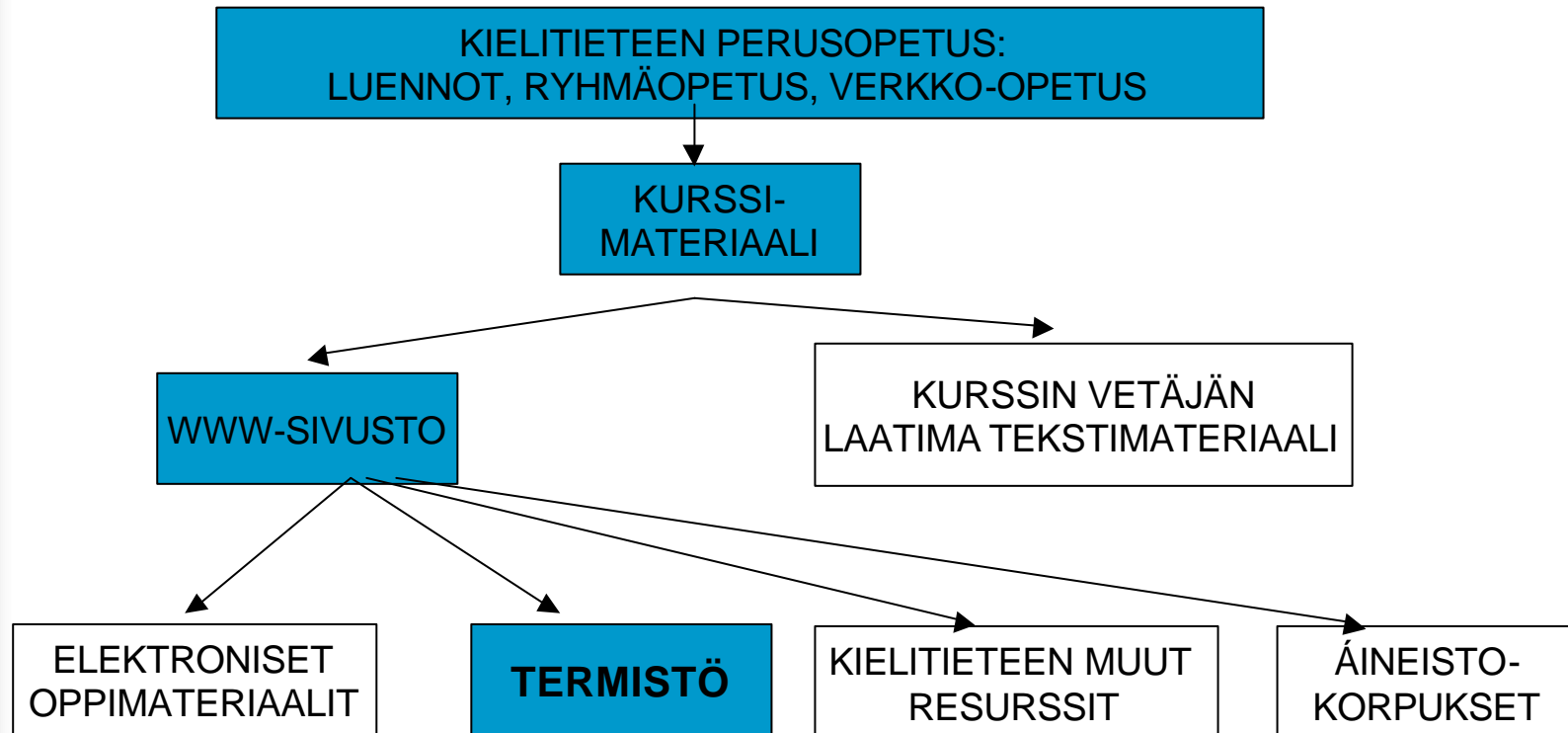
- **Kielten laitos**
- **Soveltavan kielentutkimuksen keskus**
- **Kielitieteen perusopetuksen kehittämissryhmä**
- **OpeFi2- työryhmä (Anne Pitkänen-Huhta, Tiina Suominen, Jaana Toomar)**
- **Tietojenkäsittelytieteiden laitos**
- **Virtuaaliyliopisto**

Mikä se on?

- monikielinen terminologiakokoelma, joka koostuu kielen tutkimuksen keskeisten osa-alueiden sanastosta (määritelmät, esimerkit, linkit, kirjallisuus)
- tarkoitettu kielten ja (soveltavan) kielitieteen opiskelijoiden ja tutkijoiden käyttöön

TERMISTÖ JA KIELTEN LAITOSTEN KIELITIETEEN OPETUS

Sanaston tarve

- Terminologiaa on helpoimmin saatavilla lähinnä englanniksi ja ruotsiksi. Ajantasaista ja riittävän kattavaa terminologiaa erityisen vaikeaa löytää suomen, venäjän, ranskan ja saksan kielillä.
- Kielitieteen terminologia on usein vakiintumatonta ja samasta ilmiöstä voi olla käytössä useitakin termejä.
- Soveltavan kielentutkimuksen terminologiaa on koottu huomattavasti vähemmän kuin yleisen ja teoreettisen kielitieteen terminologiaa
- Tietoa termien vastineista muilla kielillä on vaikea löytää.

Sanaston sisältö

- Termistö suunniteltu kattamaan Jyväskylässä annettavan kielitieteellisen opetuksen kannalta keskeiset osa-alueet:
 - Teoreettinen kielitiede (keskeisin osin)
 - Hankkeessa mukana olevat kielet ja niiden kieliperheet
 - Diskurssianalyysi
 - Sosiolingvistiikka
 - Psykolingvistiikka
 - Puheentutkimus
 - Puheen etnografia
 - Kielen oppiminen ja opettaminen
- Terminologia ja määritelmät alkuvaiheessa (2001-2003) suomeksi ja englanniksi; aikanaan mahdollisesti kaikilla JY:ssä opetettavilla pääkielillä (suomi, englanti, ruotsi, saksa, ranska, venäjä)

SANASTON KOKONAISRAKENNE

- WWW-sivut; sanasto-ohjelma; rakenteinen dokumentti
- Aloitussivuilla yleistä informaatiota sanaston käyttäjille
- Käyttöohjeet sanaston käyttäjille
- Sanastot eri kielillä (2003: suomeksi ja englanniksi)
- Bibliografia

RAKENTEISTAMINEN JA KUVAUS

Termistö toteutettu rakenteisena dokumenttina, jonka rakenneosina ovat

- hakusanat eli kielitieteelliset termit
- lyhyet määritelmät suomeksi (myöhemmin myös englanniksi)
- lisätietoja
- termit muilla sanaston kielillä
- esimerkkejä eri kielistä
- alakategoriat
- yläkategoriat
- viittaukset sanaston muihin käsitteisiin, www-linkit, elektroniset sanakirjat, peruskirjallisuus

Terminologian keruu ja muokkaus opiskelijatyönä 2000-

- Kielenopetuksen teknologiaopintojen projektityönä:
 - Johanna Ahtikari, Noora Pitkänen, Helena Miettinen
 - n. 50 pragmatiikan termiä määritelmiseen
 - ohjaaja Sirpa Leppänen
- Osana oppiaineiden opetusta:
 - suomi vieraana kielenä -kurssi, ohjaajana Maisa Martin, n. 50 termiä
 - lapsen kielen kehitys -kurssi, ohjaajina Lea Nieminen ja Pirjo Turunen, kesken
 - kielitieteen perusteet saksan oppiaineessa, ohjaajana Tiina Ikävalko, kesken
 - ohjattu projekti englannin oppiaineessa, ohjaajana Sirpa Leppänen, alkava

Teknologian kehittäminen

Opiskelijatyönä:

- tietojenkäsittelytieteiden opiskelijat: Sari Kanala, Sirpa Vatanen ja Tapani Vihijärvi; laativat Kalevi Mannisen ja Sirpa Leppäsen ohjauksessa ehdotuksen sanaston XML-muotoista rakenteista pohjaa varten 2001

Virtuaali-yliopiston tuella:

- Santeri Laitinen kehittänyt rakenteista pohjaa, hakuohjelmaa ja käyttöliittymää, 2002-3

Terminologian muokkaus ja syöttäminen ohjelmaan

Opiskelijatyönä

- Kielen opetuksen teknologia – opintokokonaisuuden projektityönä kl. 2003 (Hanna-Leena Majuri; ohjaajana Sirpa Leppänen)
- Harjoittelijatyönä?

Entä jatkossa?

- Terminologian kerääminen, muokkaaminen ja syöttäminen jatkuu (mutta resurssit ongelma)
- Monikielisyyden kehittäminen
- Laaja-alaisempi kielitieteen opetuksen sisältöjen, muotojen, työmenetelmien ja resurssien kehittäminen
- Mahdollista kehittää valtakunnalliseksi, kielten ja kielitieteen laitosten yhteishankkeeksi?